

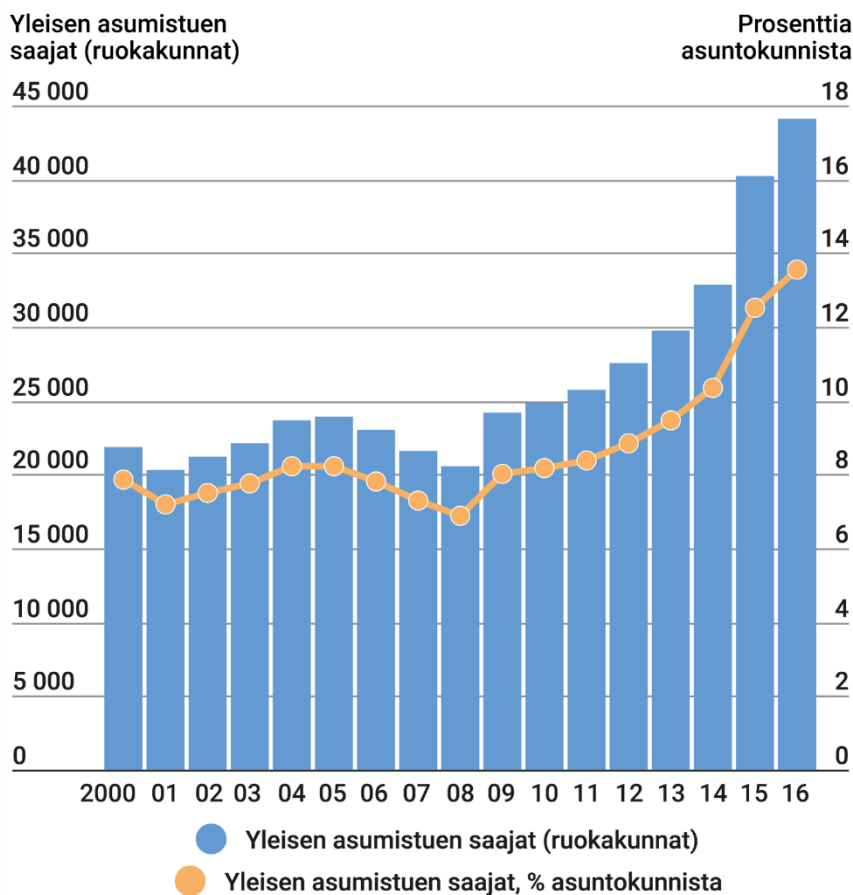
Hanna Ahlgren-Leinvuo

YLEINEN ASUMISTUKI HELSINGISSÄ VUONNA 2016

Helsingissä oli vuoden 2016 lopussa yli 44 000 yleistä asumistukea saavaa ruokakuntaa, joissa asui yhteensä lähes 83 000 henkilöä. Yli 13 prosenttia helsinkiläisistä kuului ruokakuntaan, jolle oli myönnetty yleistä asumistukea. Yleistä asumistukea saaneita ruokakuntia oli 19 500 enemmän kuin ennen vuonna 2009 alkanutta taantumaa. Yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien määrä on vuodesta 2008 vuoteen 2016 kaksinkertaistunut. Kasvu on ollut suurta myös koko maassa (92 %).

Yleisen asumistuen saajien lukumäärä on kasvanut erityisen jyrkästi vuoden 2014 jälkeen. Kasvusta osa selittyy vuoden 2015 alussa voimaan astuneella lakimuutoksella, joka mahdollisti yleisen asumistuen saamisen aiempaa suuremmilla tuloilla etenkin lapsiperheissä. Lisäksi syyskuun 2015 alusta alkaen tuli voimaan 300 euron ansiotulovähennys, mikä on lisännyt palkkatuloja saavien ruokakuntien määrää. Asumistuen saajien lukumäärän kasvun taustalta löytyy myös pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen. (Kela 2017b; Kela 2016b.)

Kuvio 1. Yleisen asumistuen saajat Helsingissä 31.12.2000–31.12.2016

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela) ja StatFin-tietokanta, asuminen ja asuinolot (Tilastokeskus).

Laatuseloste

Mitä on yleinen asumistuki

Yleinen asumistuki on Kelan maksama etuus, jolla alennetaan pienituloisten ruokakuntien asumismenoja ja edistetään heidän mahdollisuuksiaan kohtuulliseen asumistasoon. Yleinen asumistuki on tarkoitettu sekä perheille että yksinasuville.

Asumistukea koskeva lainsäädäntö uudistui 1.1.2015 alkaen. Lakiuudistuksen tarkoituksena oli selkiinnyttää ja yksinkertaistaa tukijärjestelmää. Yleinen asumistuki on lakimuutoksen jälkeenkin 80 prosenttia hyväksyttävien asumismenojen ja perusomavastuun erotuksesta, ja jos hyväksyttävien asumismenojen määrä ylittää enimmäisasumismenot, laskeetaan tuen määrä enimmäisasumismenojen mukaan. Hyväksyttävien asumismenojen enimmäismäärään vaikuttavat uudistuksen jälkeen ainoastaan asunnon sijaintikunta ja ruokakunnan koko. Yleisen asumistuen perusteena olevien asumismenojen perusomavastuun ja huomioon otettavien enimmäismenojen määrittämistä varten kunnat on edelleen jaettu neljään kuntaryhmään, joista Helsinki muodostaa yksinään ns. kalleimman kuntaryhmän I. Yleisen asumistuen perusomavastuun laskennassa luovuttiin alueellisesta porrastuksesta ja omavastuu määräytyy nyt samalla tavalla koko maassa. (Kela 2017a; HE 52/2014; Ahola 2016.)

Yleisen asumistuen saajat tilastoissa

Yleinen asumistuki maksetaan ruokakunnalle yhteisesti. Kelan tilastoissa tuen saajana on hakemuslomakkeella tuen hakijaksi merkitty ruokakunnan jäsen. Ruokakunnaksi katsotaan samassa asunnossa pysyvästi asuvat henkilöt. Asunnon osaan erillisen sopimuksen tehneet katsotaan eri ruokakunniksi. Ruokakunta tilastoidaan lapsiperheeksi, jos siihen kuuluu alle 18-vuotiaita lapsia. Ruokakuntien elämäntilannetieto eli tieto työttömyydestä tai opiskelusta perustuu hakijan ja/tai puolison etuustietoihin. (Kela 2016a, 22–23.)

Tässä raportissa yleistä asuntotukea saaneiden *ruokakuntien* lukumäärää tarkastellaan suhteessa kaikkiin *asuntokuntiin*, sillä ruokakuntien kokonaismäärää ei tilastoida, vaan tieto on ainoastaan tukea saaneiden ruokakuntien lukumäärästä. Kelan käyttämä ruokakunnan käsite eroaa Tilastokeskuksen asuntokunta-käsitteestä. Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt. Samassa asuntokunnassa taasen voi olla useampi asumistuen ruokakunta, jos niillä on oma vuokrasopimus. Ruokakuntien kokonaismäärä on hieman asuntokuntien kokonaismäärää suurempi. Tästä johtuen asumistukea saaneiden ruokakuntien osuus kaikista asuntokunnista on suurempi kuin mitä asumistukea saaneiden ruokakuntien osuus kaikista ruokakunnista olisi.

Perhetyyppejä koskevassa tarkastelussa lapsiperheet ja pariskunnat on suhteutettu Tilastokeskuksen *perheväestöön* ja yksiasuvat *yhden hengen asuntokuntiin*, sillä yksin asuvat eivät ole mukana Tilastokeskuksen perheväestössä.

Muut Kelan asumisen tukimuodot

Kelan hoitamia asumisen tukia ovat myös sotilasavustuksen asumisavustus, eläkkeensaajan asumistuki sekä opintotuen asumislisä. Sotilasavustuksen asumisavustus säilyi lakimuutoksen jälkeen ennallaan. Eläkkeen saajien osalta kaikki vanhuuseläkettä ja takuueläkettä saavat henkilöt siirtyivät yleisestä asumistuesta eläkkeensaajan asumistuen piiriin. Opintotuen asumislisän maksaminen päättyy 1.8.2017 ja tämän jälkeen Suomessa vuokralla asuvat opiskelijat voivat saada yleistä asumistukea. (Kela 2017a)

Lisää yleisestä asumistuesta ja muista Kelan asumisen tukimuodoista www.kela.fi ja Kelan asumistukitilasto 2015 (Kela 2016a)

Keitä ovat yleisen asumistuen saajat Helsingissä?

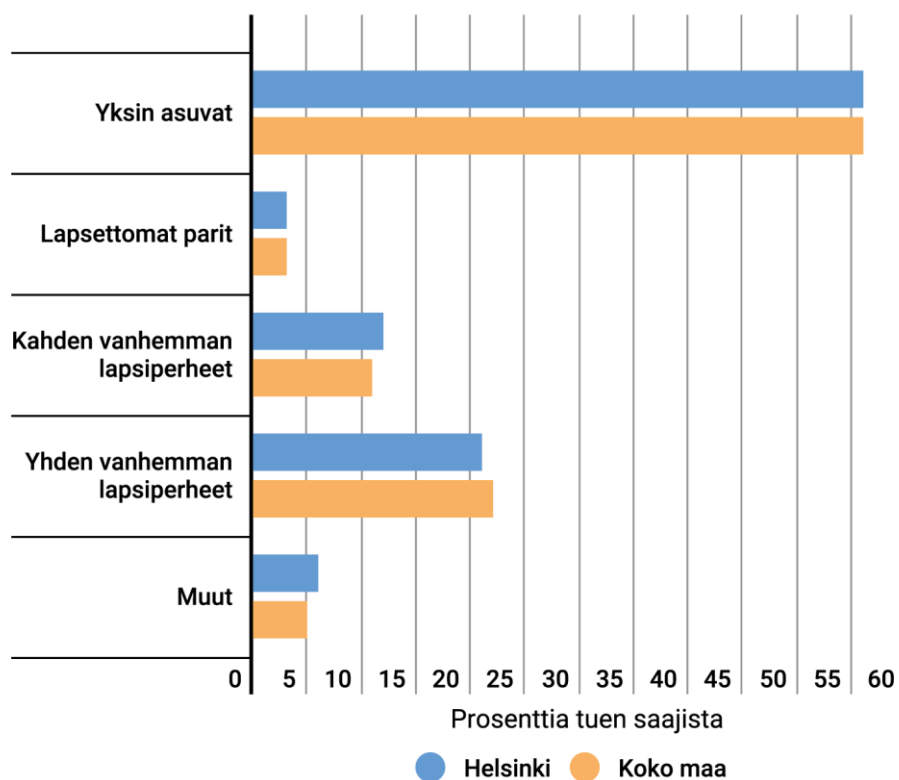
Yleisen asumistuen saajat asunnon hallintamuodon mukaan

Yleisimmin asumistukea saatiin vuokra-asuntoon. Asumistukea sai vuoden 2016 aikana 42 182 vuokra-asunnossa asuvaa ruokakuntaa ja vain 1 945 omistusasunnossa asuvaa ruokakuntaa. 96 % asumistuen saajista on vuokra-asunnoissa asuvia asuntokuntia (koko suomi 93 %). Vuokra-asuntojen osuus yleistä asumistukea saaneista ruokakunnista ei ole juurikaan muuttunut vuosien varrella. Sen sijaan yhä useampi vuokra-asunto, josta maksetaan asumistukea, on vapaarahoitteinen. Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen osuus kaikista asumistukea saaneista vuokra-asunnoista oli vielä kymmenen vuotta sitten noin 40 prosenttia – vuoden 2016 lopussa osuus oli jo 53 prosenttia.

Yleisen asumistuen saajat ruokakuntatyyppin mukaan¹

Helsingin yleisen asumistuen saajista 56 prosenttia on yksinasuvia ja reilu kolmannes lapsiperheitä. Valtaosa tukea saaneista lapsiperheistä oli yhden huoltajan perheitä (63 %). Lapsettomien pariskuntien osuus tuensaajista oli pieni, alle neljä prosenttia.

Kuvio 2. Yleisen asumistuen saajat perhetyypeittäin Helsingissä ja koko maassa 31.12.2016, prosenttiosuutena yleisen asumistuen saajista

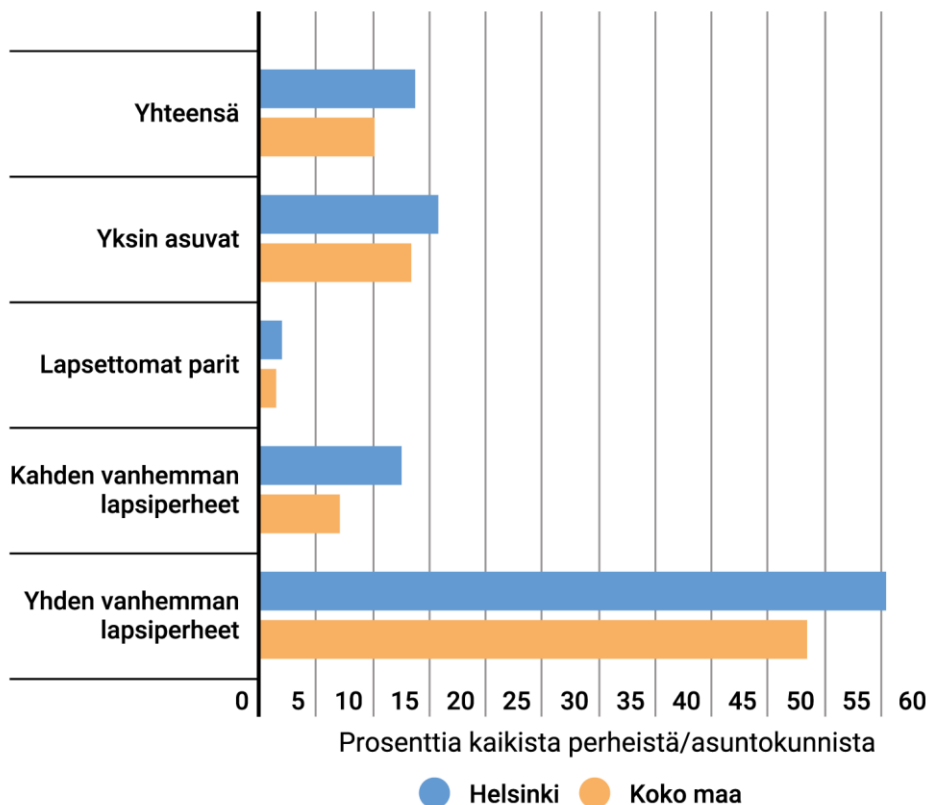
Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela).

Helsingiläisistä asuntokunnista lähes 14 prosenttia sai yleistä asumistukea, kun koko maassa osuus oli 10 prosenttia. Helsingissä yksinasuvista tuen piirissä oli 16 prosenttia ja lapsettomista pareista vain pari prosenttia. Vastaaviin perheisiin suhteutettuna yleisintä tuen saaminen oli yksinhuoltajaperheissä, joista Helsingissä 55 prosenttia sai yleistä asumistukea. Kahden huoltajan lapsiperheistä tukea sai noin 13 prosenttia.

¹ Yleistä asumistukea saadut ruokakunnat on tässä suhteutettu Tilastokeskuksen asuntokunta- ja perhetietoihin. On huomioitava, että yleisen asumistuen ruokakuntamäärittely ei ole täysin yhtenäinen Tilastokeskuksen asuntokunta- ja perhetilastojen kanssa (ks. laatuseloste, s.2).

Kaiken kaikkiaan yleistä asumistukea sai vuoden 2016 lopussa lähes joka neljäs helsinkiläinen lapsiperhe. Yleisen asumistuen piirissä olevien lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä on Helsingissä 8,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin maassa keskimäärin.

Kuvio 3. Yleisen asumistuen saajat perhetyypeittäin Helsingissä ja koko maassa 31.12.2016, prosenttiosuutena kaikista perheistä/asutokunnista

Yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien määrä on Helsingissä kasvanut lähes 80 prosenttia vuodesta 2010. Asumistukea saaneiden lukumäärä on kasvanut reilusti kaikkien perhetyyppien kohdalla. Suhteellisesti eniten asumistuen käyttö on lisääntynyt lapsiperheissä ja erityisesti yhden huoltajan lapsiperheissä. Kun vuonna 2010 yleistä asumistukea sai 40 prosenttia yhden huoltajan lapsiperheistä, vuonna 2016 osuus oli jo 55 prosenttia. Vuoden 2014 jälkeistä kasvua selittää jo aiemmin mainittu lakimuutos, jonka myötä yleistä asumistukea on ollut mahdollista saada aiempaa suuremmilla tuloilla.

Taulukko 1. Yleistä asumistukea saaneet ruokakunnat perhetyypeittäin Helsingissä 31.12.2008–2016

		Yhteensä	Yksin asuvat	Lapsettomat parit	Lapsiperheet yhteensä	Kahden vanhemman perheet	Yhden vanhemman perheet	Muut
Asuntokuntia								
	2016	44 127	24 736	1 533	14 898	5 484	9 414	2 960
	2015	40 197	22 285	1 444	13 823	4 981	8 842	2 645
	2014	32 865	18 567	1 012	11 508	3 885	7 623	1 778
	2013	29 754	16 608	918	10 693	3 501	7 192	1 535
	2012	27 518	15 366	787	10 167	3 298	6 869	1 198
	2011	25 698	14 232	769	9 636	3 063	6 573	1 061
	2010	24 827	13 459	771	9 505	3 025	6 480	1 092
	2009	24 175	12 962	748	9 411	3 004	6 407	1 054
	2008	20 578	10 518	557	8 694	2 626	6 068	809
<i>Muutos % 2015-2016</i>		9,8	11,0	6,2	7,8	10,1	6,5	11,9
<i>Muutos % 2008-2016</i>		114,4	135,2	175,2	71,4	108,8	55,1	265,9
% osuutena vastaavista asuntokunnista ja perheistä								
	2016	13,6	15,8	1,9	24,5	12,5	55,4	
	2015	12,5	14,4	1,8	23,1	11,5	53,3	
	2014	10,3	12,0	1,3	19,6	9,2	46,7	
	2013	9,4	10,8	1,2	18,5	8,4	44,5	
	2012	8,8	10,1	1,0	17,8	8,1	42,5	
	2011	8,4	9,5	1,0	17,1	7,6	40,9	
	2010	8,2	9,0	1,0	17,0	7,6	40,3	
	2009	8,0	8,7	1,0	16,9	7,6	39,9	
	2008	6,9	7,1	0,8	15,7	6,7	38,0	

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela) ja Statfin-tietokanta, perheet sekä asuminen ja asuinolot (Tilastokeskus).

Yleisen asumistuen saajat iän mukaan

Yleistä asumistukea saaneeseen ruokakuntaan kuuluneita helsinkiläisiä oli vuoden 2016 lopussa lähes 83 000. Yleisen asumistuen piirissä olleista helsinkiläisistä 56 prosenttia on alle 30 vuotiaita. Koko maassa alle 30-vuotiaiden osuus on lähes 60 prosenttia. Helsingin osalta huomion arvoista on kuitenkin se, että alle 15-vuotiaista helsinkiläisistä lähes 27 prosenttia kuului ruokakuntaan, joka sai yleistä asumistukea. Osuus on lähes kymmenen prosenttiyksikköä suurempi kuin koko maassa keskimäärin. Kuten jo edellä yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntatyyppien yhteydessä todettiin, helsinkiläisistä lapsiperheistä koko maata suurempi osuus on yleisen asumistuen piirissä.

Taulukko 2. Yleistä asumistukea saaneeseen ruokakuntaan kuuluneet ikäryhmittäin ja ikäryhmittäiset väestöosuudet (%) Helsingissä ja koko Suomessa 31.12.2016

	Helsinki			Koko Suomi		
	Lkm	% tuen piirissä olleista	% väestöstä	Lkm	% tuen piirissä olleista	% väestöstä
Alle 15	23 985	28,9	26,7	150 857	30,2	16,9
15-29	22 254	26,8	15,9	147 291	29,4	15,0
30-44	21 455	25,9	14,3	116 544	23,3	11,3
45-64	14 872	17,9	9,7	84 026	16,8	5,8
65+	423	0,5	0,4	1 529	0,3	0,1
Yht	82 989	100,0	13,0	500 247	100,0	9,1

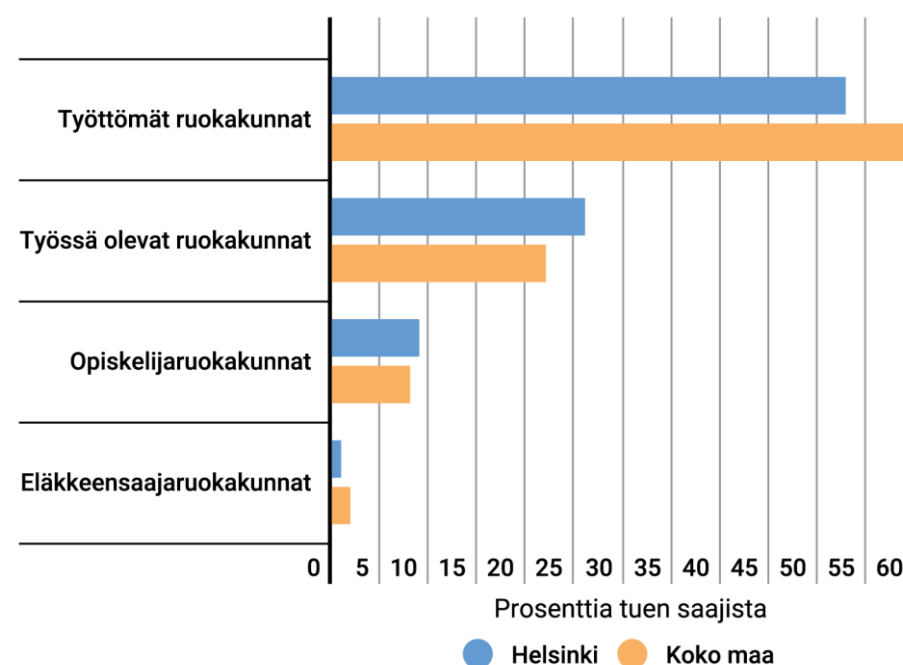
Lähde: Kela, Tilasto- ja tietovarastoryhmä ja Statfin-tietokanta, väestörakenne (Tilastokeskus)

Yleisen asumistuen saajat elämäntilanteen mukaan

Asumistukea saavista ruokakunnista 53 prosenttia oli työttömien ruokakuntia, 26 prosenttia työssä käyvien ruokakuntia, kaksi prosenttia eläkeläisruokakuntia ja 10 prosenttia opiskelijaruokakuntia. Eläkeläisten ja opiskelijoiden osalta on huomioitava, että poikkeustapauksia lukuun ottamatta eläkkeensaajien pääasiallinen asumisen tuki on eläkkeensaajan asumistuki, kun taas opiskelijoilla ensisijaisena tukimuotona on opintotuen asumislisä.

Yleisen asumistuen käyttö on kasvanut eniten työssäkäyvillä ruokakunnilla. Vuodesta 2015 heidän osuutensa kasvoi Helsingissä neljänneksellä, kun asumistukea saavien ruokakuntien lukumäärä kaiken kaikkiaan kasvoi edellisvuodesta kymmenisen prosenttia. Työssäkäyvien ruokakuntien osuus on noussut vuoden 2014 jälkeen kuudella prosenttiyksiköllä, mitä selittää ennen kaikkea se, että 1.1.2015 alkaen asumistukea on ollut mahdollista saada aiempaa suuremmilla tuloilla.

Kuvio 4. Yleisen asumistuen saajat 31.12.2016 ruokakunnan elämäntilanteen mukaan, prosenttia yleisen asumistuen saajista

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela)

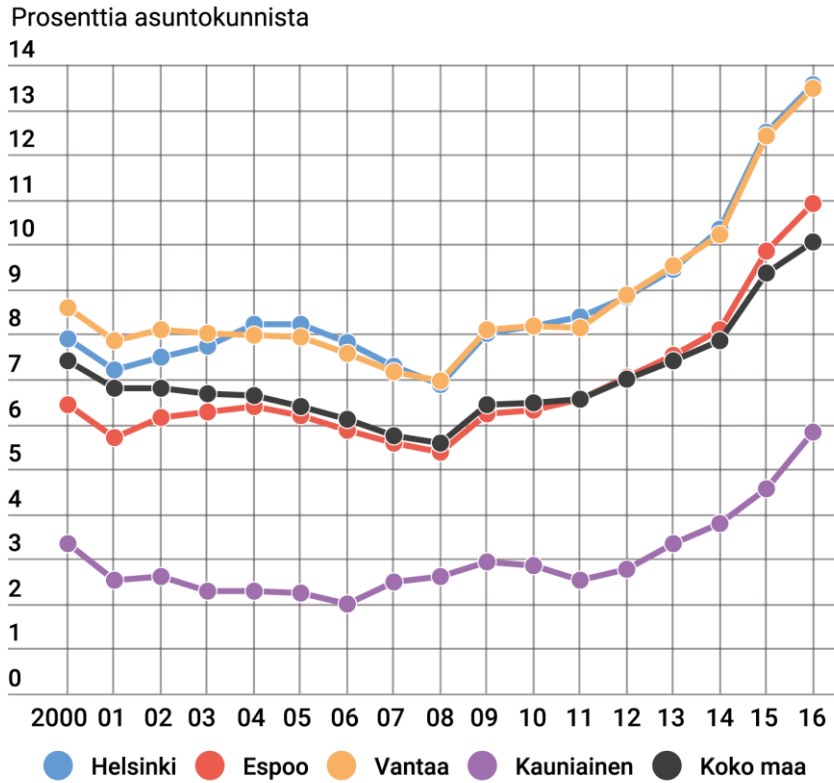
Yleinen asumistuki Helsingissä ja koko maassa

Yli joka neljäs yleistä asumistukea saava ruokakunta asuu pääkaupunkiseudulla. Kaikista Suomen asutokunnista pääkaupunkiseudulla sijaitsee noin joka viides. Pääkaupunkiseudun osuus yleistä asumistukea saaneista on kasvanut lähes kolmella prosenttiyksiköllä vuodesta 2010. Pääkaupunkiseudun kunnista yleistä asumistukea saatiin useimmiten Helsingissä ja Vantaalla, jossa kummassakin tukea sai vuoden 2016 lopussa yli 13 prosenttia asutokunnista. Espoossa tukea sai 11 prosenttia ja Kauniaisissa 6 prosenttia asutokunnista. Koko maassa asumistukea sai 10 prosenttia asutokunnista.

Yleisen asumistuen saannin kehitys on kulkenut aika lailla samassa linjassa kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa 2000-luvun aikana, poikkeuksena Kauniainen. Kolmessa suuressa kunnassa asumistukea saaneiden määrä oli hienoisessa laskussa 2000-luvun alusta vuoteen 2008 saakka. Vuodesta 2009 tuen käyttö kääntyi kasvuun, joka on jatkunut siitä saakka jyrkentyen selvästi vuoden 2014 jälkeen lainsäädännönmuutoksesta johtuen. Helsingissä ja Vantaalla asumistuen käyttö on vuodesta 2009 eteenpäin ollut noin kaksi prosenttiyksikköä koko maan tasoa yleisempää ja vuodesta 2014 eteenpäin yli kolme prosenttiyksikköä yleisempää. Espoossa yleisen asumistuen saanti on mukailnut koko maan tasoa vuoteen 2014 asti, mutta

myös Espoossa tukea saavien asuntokuntien osuus on tämän jälkeen noussut koko maan tasoa korkeammalle. Kauniaisissa yleistä asumistukea käytetään huomattavasti vähemmän kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa, mutta myös siellä yleisen asumistuen saanti on kasvanut, erityisesti viimeisten kahden vuoden aikana.

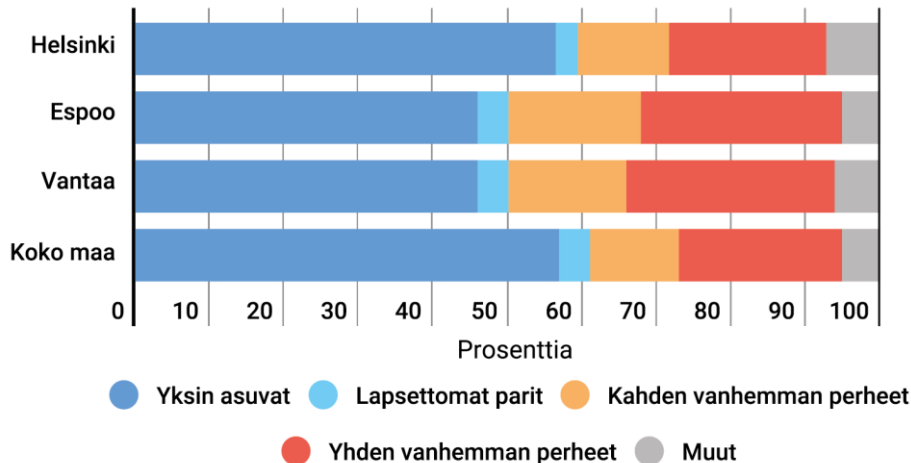
Kuvio 5. Yleisen asumistuen saajat pääkaupunkiseudulla ja koko maassa 2000–2016

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela) ja Statfin-tietokanta, asuminen ja asuinolot (Tilastokeskus).

Perheiden osuus yleisen asumistuen saajista oli isompi muualla pääkaupunkiseudulla kuin Helsingissä, kun Helsingissä taas yksinasuvien asumistuen saajien osuus kaikista tuensaajista oli keskimääräistä suurempi. Tämä tosin johtuu siitä, että yksinasuvia asuntokuntia on Helsingissä enemmän kuin muualla pääkaupunkiseudulla.

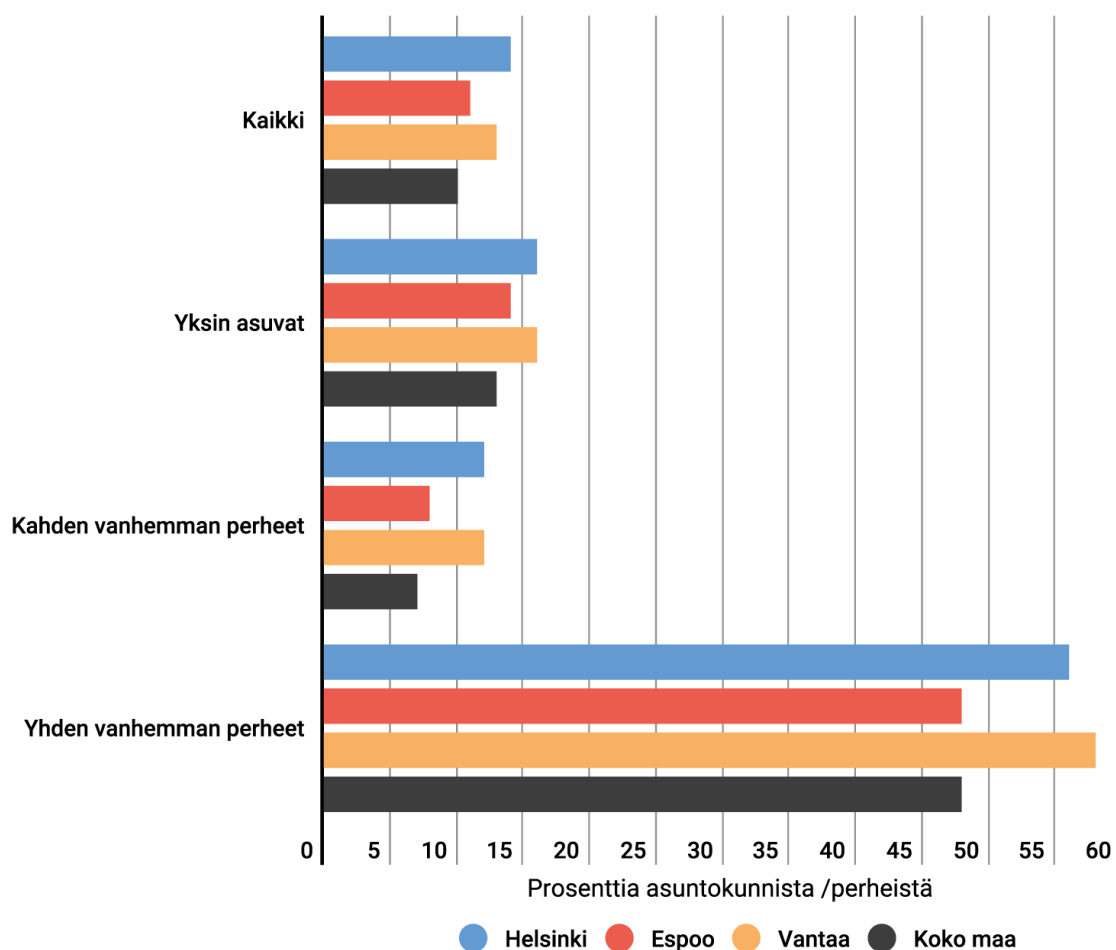
Kuvio 6. Yleisen asumistuen saajat perhetyypeittäin Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja koko maassa 31.12.2016

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela).

Yksinasuvista asutokunnista useimmin yleistä asumistukea saatiin Vantaalla ja Helsingissä (16 %). Myös kahden huoltajan lapsiperheistä yleinen asumistuki oli yleisintä näissä kaupungeissa (12 %). Yksinhuoltajaperheistä tukea saivat eniten Vantaan yhden huoltajan lapsiperheet, 58 prosenttia. Helsingissä yksinhuoltajaperheistä tukea sai 56 prosenttia ja Espoossa 48 prosenttia, mikä oli saman verran kuin koko maassa keskimäärin.

Kuvio 7. Yleisen asumistuen saajat perhetyypeittäin Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja koko maassa 31.12.2016

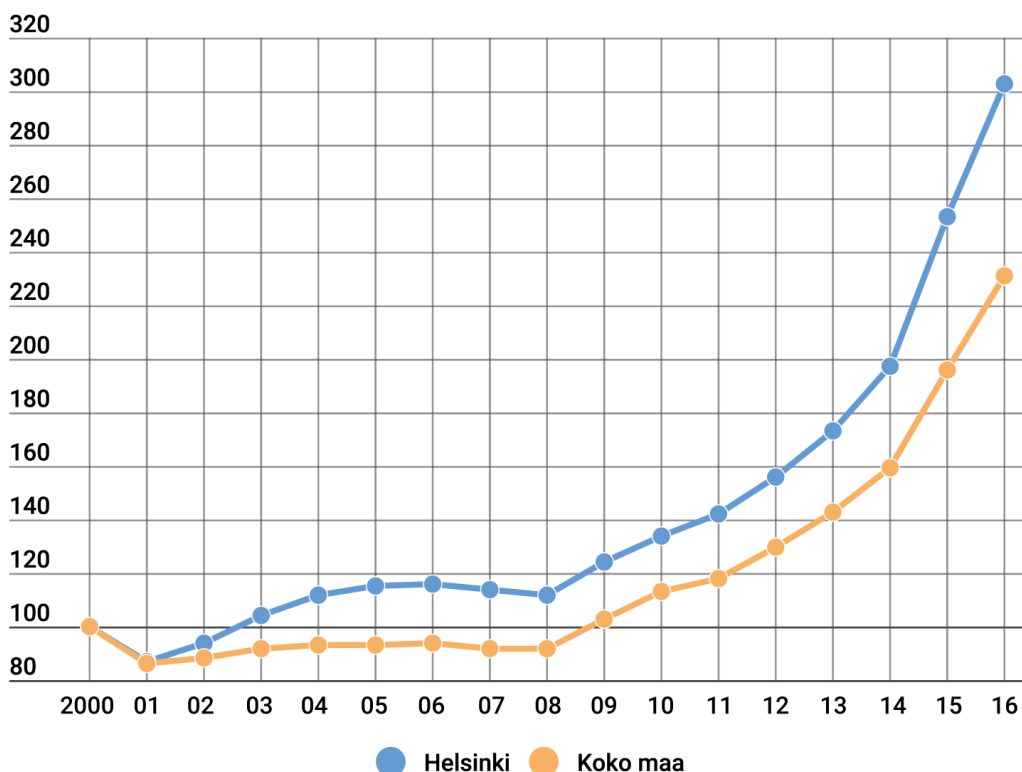
Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela).

Asumistuki ja siihen vaikuttavat tulot

Jos yleistä asumistukea saaneiden määrä on kasvanut kovaa vauhtia, ovat maksettujen asumistukien määrä kasvanut vieläkin jyrkemmin. Vuoden 2016 aikana yleistä asumistukea maksettiin Helsinkiin 213 miljoonaa euroa, mikä oli 20 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Asumistukea saaneiden ruokakuntien lukumäärä kasvoi samaan aikaan 10 prosenttia. Suurin muutos kustannustenkin osalta tapahtui vuosien 2014 ja 2015 välillä, jolloin pääasiassa lakimuutoksesta johtuen asumistuen kustannukset kasvoivat 28 prosenttia tuen saajien lukumäärän kasvaessa samaan aikaan 22 prosenttia. Helsingissä kustannusnousu on ollut koko maata jyrkempää vuoden 2014 jälkeen. Vuonna 2016 viidennes koko Suomen yleisestä asumistuesta maksettiin Helsinkiin.

Kuvio 8. Vuoden aikana maksetun yleisen asumistuen (€) määrän kehitys 2000–2016 (indeksi, vuosi 2000=100). Kustannukset ovat absoluuttisia kustannuksia

Indeksi vuosi 2000=100

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela).

Yleistä asumistukea saatiin Helsingissä vuoden 2016 lopussa keskimäärin 390 euroa kuukaudessa reilut 100 euroa enemmän kuin vuoden 2010 lopussa. Vuodesta 2014 keskimääräinen asumistuki on noussut vajaat 30 euroa, mutta edellisvuoteen verrattuna keskimääräinen tuki on pysynyt lähes ennallaan.

Vuokra-asuntoon yleistä asumistukea maksettiin keskimäärin lähes puolet korkeampi kuin omistusasuntoon. Vuokra-asunnossa keskimääräinen asumistuki oli 398 euroa kuukaudessa ja omistusasunnoissa 222 euroa kuukaudessa. Vuoden 2015 lakimuutoksen jälkeen omistusasuntoihin maksettu keskimääräinen asumistuki on noussut 18 prosenttia ja vuokra-asuntojen 12 prosenttia. Vuokra-asunnoissa valtion tukemien vuokra-asuntojen keskimääräinen asumistuki (422 €/kk) oli korkeampi kuin vapaarahoitteisten (376 €/kk).

Keskimäärin korkeimmat yleiset asumistuet maksettiin Helsingissä yhden huoltajan (531 €/kk) ja kahden huoltajan lapsiperheille (513 €/kk). Yksinasuvilla tuki oli keskimäärin 319 euroa kuukaudessa ja lapsettomilla pareilla 327 euroa kuukaudessa. Perhetyyppien eroja selittää ruokakunnan koon vaikutus tuen suuruuteen. Asunnon koko vuoden 2015 alusta alkaen ole enää vaikuttanut tuen suuruuteen.

Yleisen asumistuen saajan keskimääräiset asumismenot olivat Helsingissä 740 euroa kuukaudessa. Asumistuki korvasi 53 prosenttia asumismenoista. Korkeimmat keskimääräiset asumismenot olivat lapsiperheillä, kahden huoltajan perheillä asumismenot olivat 1 032 euroa ja yhden huoltajan lapsiperheillä 922 euroa kuukaudessa. Yleistä asumistukea saavien yksin asuvien asumismenot olivat Helsingissä 608 euroa ja lapsettomien parien 805 euroa kuukaudessa.

Asumistukeen vaikuttavat tulot olivat 31.12.2016 Helsingissä keskimäärin 1 143 euroa kuukaudessa. Asumismenojen osuus asumistukeen vaikuttavista tuloista oli 65 prosenttia ennen asumistukea ja tuen jälkeen 31 prosenttia. Asumistukea saavista ruokakunnista yksinasuvilla tuloista isoin osa meni asumisen kustannuksiin sekä ennen että jälkeen asumistuen. Kahden huoltajan lapsiperheissä asumisen kustannuksiin meni hieman muita asumistukea saavia ruokakuntia pienempi osuus tuloista.

Helsinki kuuluu asumistuen kalleusluokkaan I ja Helsingissä yleistä asumistukea maksettiinkin keskimäärin 63 euroa kuukaudessa enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Helsingissä asumistukea saavan asumismenot olivat 132 euroa korkeammat kuin koko maassa ja kuitenkin asumistukeen vaikuttavia tuloja oli keskimäärin vain 55 euroa enemmän kuin koko maassa. Helsingissä asumismenojen osuus yleiseen asumistukeen vaikuttavista tuloista oli korkeampi kuin koko maassa. Yleinen asumistuki tasasi tilannetta jonkin verran, mutta myös asumistuen huomioimisen jälkeen Helsingissä asumismenojen osuus tuloista oli koko maata suurempi. Erityisesti näin oli yksinasuvilla helsinkiläisillä asumistuen saajilla, joilla asumismenojen osuus tuloista oli asumistuen kanssa 36 prosenttia, kun koko maassa yksin asuvien asumismenojen osuus oli 29 prosenttia.

Taulukko 3. Yleisen asumistuen saajaruokakunnat, keskimääräiset asumistuet, asumistukitulot sekä asumismenot Helsingissä ja koko maassa 31.12.2016

	Yhteensä	Yksin asuvat	Lapsettomat parit	Kahden vanhemman perheet	Yhden vanhemman perheet	Muut
Helsinki						
Saajat	44 127	24 736	1 533	5 484	9 414	2 960
Asumistuki, km. €/kk	390	319	327	513	531	340
Asumistukitulo, km. €/kk	1143	800	1587	2201	1336	1210
Asumismenot, km. €/kk	740	608	805	1032	922	683
<i>Asumistuki, % asumismenoista</i>	<i>52,7</i>	<i>52,5</i>	<i>40,6</i>	<i>49,7</i>	<i>57,7</i>	<i>49,8</i>
<i>Asumismenot, % asumistukeen vaikuttavista tuloista (ennen tukea)</i>	<i>64,7</i>	<i>76,1</i>	<i>50,7</i>	<i>46,9</i>	<i>69,0</i>	<i>56,4</i>
<i>Asumismenot, % asumistukeen vaikuttavista tuloista (tuen jälkeen)</i>	<i>30,6</i>	<i>36,2</i>	<i>30,1</i>	<i>23,6</i>	<i>29,2</i>	<i>28,3</i>
Koko maa						
Saajat	267 356	151 585	9 964	31 212	59 308	15 287
Asumistuki, km. €/kk	328	270	264	432	445	276
Asumistukitulo, km. €/kk	1088	773	1474	2087	1307	1075
Asumismenot, km. €/kk	608	493	659	872	771	538
<i>Asumistuki, % asumismenoista</i>	<i>53,9</i>	<i>54,8</i>	<i>40,0</i>	<i>49,5</i>	<i>57,7</i>	<i>51,3</i>
<i>Asumismenot, % asumistukeen vaikuttavista tuloista (ennen tukea)</i>	<i>55,8</i>	<i>63,8</i>	<i>44,7</i>	<i>41,8</i>	<i>59,0</i>	<i>50,1</i>
<i>Asumismenot, % asumistukeen vaikuttavista tuloista (tuen jälkeen)</i>	<i>25,7</i>	<i>28,9</i>	<i>26,8</i>	<i>21,1</i>	<i>24,9</i>	<i>24,4</i>

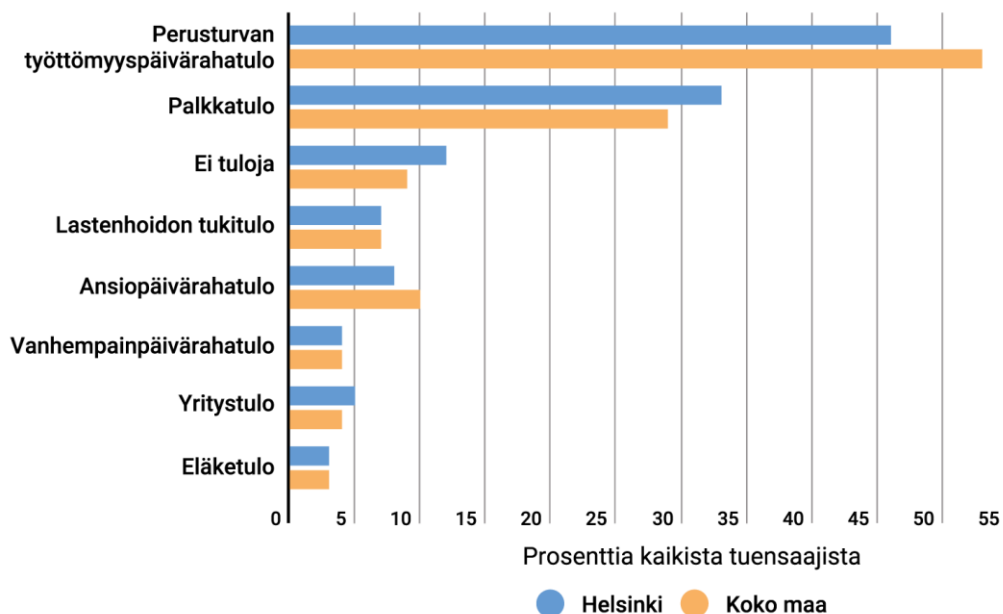
Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela)

Yleisen asumistukea saavien ruokakuntien tulolajina oli Helsingissä 2016 lopussa yleisimmin perusturvan työttömyyspäivärahatulo eli työmarkkinatuki tai peruspäiväraha, jota saatiin 46 prosentissa tukea saavista ruokakunnista. Palkkatuloa saavien osuus on kasvanut vuoden 2014 noin joka neljänestä vuoden 2016 joka kolmanteen ruokakuntaan. Lastenhoidon tukia saatiin 7 prosentissa ja vanhempainpäivärahaa 4 prosentissa yleistä asumistukea saavista asuntokunnista. Eläketulojen pientä osuutta (3 %) selittää se, että pienituloiset eläkkeensaajat saavat pääasiassa eläkkeensaajan asumistukea, joka on jätetty tämän tarkastelun ulkopuolelle. Asumistukea saavalla ruokakunnalla voi olla useita tulolajeja samanaikaisesti.

12 prosentilla yleisen asumistuen saajista ei ollut mitään asumistukeen vaikuttavia tuloja. Helsingissä vailla asumistukeen vaikuttavia tuloja oli vuoden lopussa 2016 yhteensä 5 197 yleistä asumistukea saavaa ruo-

kakuntaa. Asumistukituloina ei huomioida mm. lapsilisää, opintorahaa, toimeentulotukea, lapsen elatus-apua tai elatustukea, vammaistukia tai lapseneläkettä. Myöskään tilapäiset pienet tulot, kuten asevelvollisen päiväraha tai alle 18-vuotiaiden lasten tilapäiset tai vähäiset palkkatulot, eivät vaikuta asumistukeen.

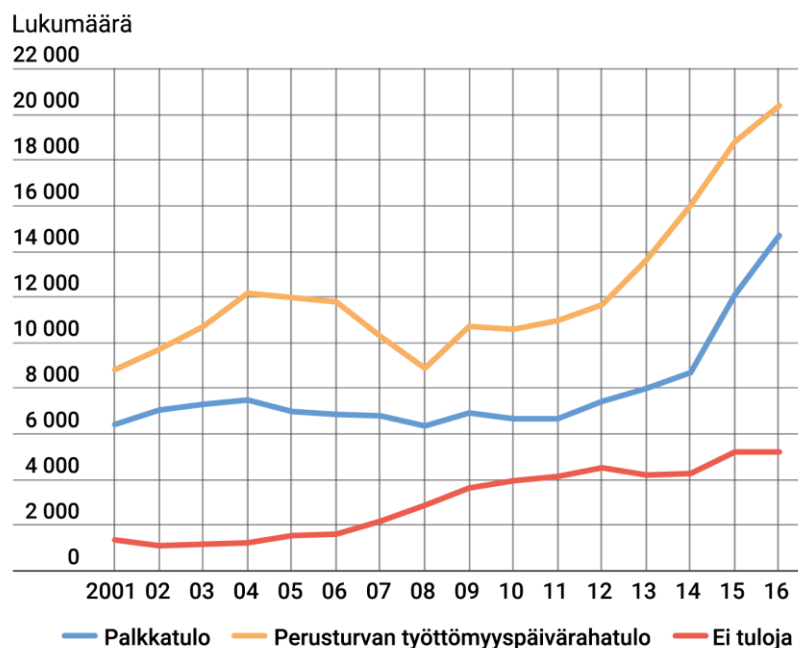
Kuvio 9. Yleisen asumistuen saajaruokakuntien yleisimmät tulolajit Helsingissä ja koko maassa 31.12.2016

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela).

Vuodesta 2008 vuoteen 2014 eniten nousi niiden yleistä asumistukea saavien ruokakuntien määrä, joilla tuloina on perusturvan työttömyyspäivärahaa (+80 %). Työttömyyspäivärahaa saavia ruokakuntien määrä on lisääntynyt vuosina 2014–2016 edelleenkin 27 prosentilla, mutta vuoden 2014 jälkeen eniten on kasvanut palkkatuloa saavien ruokakuntien lukumäärä (+79 %).

Kuvio 10. Yleisen asumistukea saaneiden saajaruokakuntien yleisimpien tulolajien kehitys Helsingissä 31.12.2001–2016

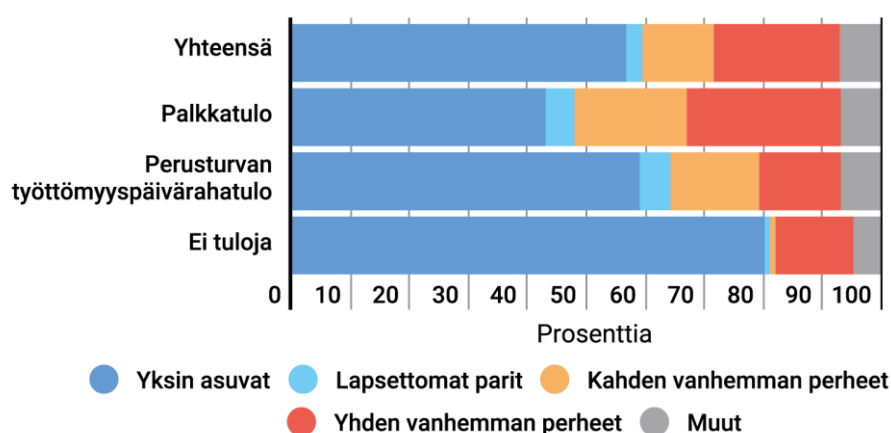

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela).

Tulottomia yleisen asumistuen saajia oli Helsingissä vuoden 2016 lopussa yli 3 590 talotta enemmän kuin vuonna 2006 ja lähes 2 344 taloutta enemmän kuin vuonna 2008. Kaikista Suomen yleistä asumistukea saavista tulottomista ruokakunnista yli 20 prosenttia asui Helsingissä vuonna 2016. Helsingin osuus tulottomista asumistukea saavista ruokakunnista on kasvanut viime vuosina.

Yleistä asumistukea saaneet ruokakunnat poikkesivat toisistaan tulolajien mukaan. Vuoden 2016 lopussa Helsingissä perusturvan työttömyyspäivärahatuloja saaneista 59 prosenttia asui yksin ja 29 prosenttia oli lapsiperheitä. Palkkatuloja saaneista lapsiperheitä oli 45 prosenttia, mikä oli kuusi prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2014. Nimenomaan yhden huoltajan lapsiperheiden osuus palkkatuloja saaneista oli laskenut kahden huoltajan perheiden tilanteen pysyessä ennallaan. Yhden hengen ruokakuntien osuus palkkatuloa saaneista on puolestaan noussut viisi prosenttiyksikköä vuodesta 2014 ollen 43 prosenttia vuoden 2016 lopussa. Yleistä asumistukea saavista tulottomista ruokakunnista suurin osa, 80 prosenttia asui yksin, yhden huoltajan perheitä heistä oli 13 prosenttia.

Kuvio 11. Yleisen asumistukea saaneet perhetyypeittäin ruokakunnan tulolajin mukaan 31.12.2001–2016

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela).

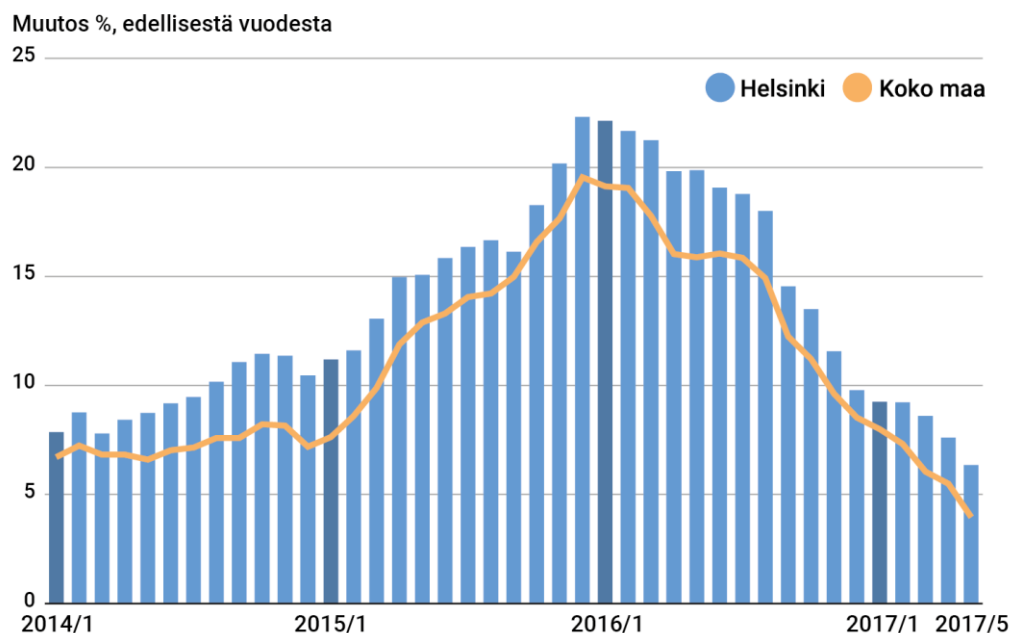
Yleisen asumistuen viimeaikainen kehitys

Asumistukea saaneiden määrä on kasvanut vuosittain aina vuodesta 2008 lähtien. Erityisen jyrkkää kasvu on ollut vuoden 2014 jälkeen. Kuvioista 12 on kuvattu yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien lukumäärän muutos kuukausitasolla edellisvuoteen vuoden 2014 alusta alkaen. Vuoden 2015 aikana yleistä asumistukea saaneiden lukumäärä on ollut voimakkaassa kasvussa suhteessa edellisvuoteen. Vuodenvaihteessa 2015–2016 yleistä asumistukea saaneiden lukumäärä oli Helsingissä kuukausitasolla yli 20 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Tämän jälkeen kasvu on laantunut, mutta oli alkuvuodesta 2017 edelleen viiden prosentin luokkaa. Kasvusta osa selittyy vuoden 2015 alussa voimaan astuneella lainmuutoksella, mutta yleisen asumistuen saajien lukumäärän kasvuun on viime vuosina vaikuttanut myös pitkäaikaistyöttömyyden kasvu.

Työttömien lukumäärä kääntyi laskuun vuoden 2016 loppupuolella (kuvio 13). Alkuvuodesta 2017 myös pitkäaikaistyöttömien lukumäärä on hieman laskenut. Toimeentulotuen saajien lukumäärää ei kuukausitasolla alkuvuodesta 2017 ole mahdollista Kela-siirrosta johtuen tarkastella², mutta vuoden 2016 lopussa toimeentulotuen saajia oli Helsingissä hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Asumistukea saavien ruokakuntien lukumäärä on kuitenkin yhä hieman kasvanut alkuvuonna 2017. Tukea saaneita ruokakuntien oli Helsingissä toukokuussa 2017 yli 46 150 mikä oli viisi prosenttia enemmän kuin vuoden 2016 toukokuussa.

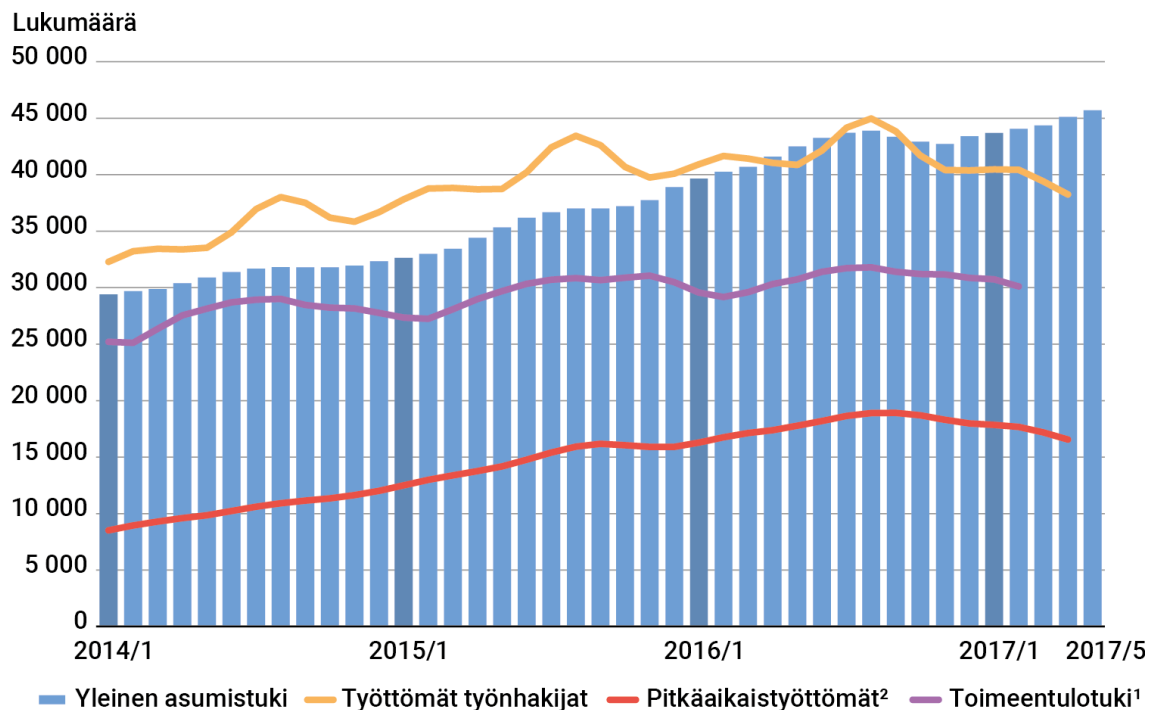
² Vuoden 2017 alussa osalle helsinkiläisistä toimeentulotuen maksoi vielä Helsingin kaupunki kun taas osa oli jo siirtynyt Kelan asiakkaaksi. Kuukausitason tietoa helsinkiläisistä toimeentulotuen saajista ei tästä syystä ole mahdollista vielä alkuvuodesta 2017 saada.

Kuvio 12. Yleistä asumistukea saaneiden määrän muutos, prosenttia edellisestä vuodesta Helsingissä ja koko maassa kuukausittain 2014/1–2017/5

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela)

Kuvio 13. Yleistä asumistukea saaneet ruokakunnat, työttömät työnhakijat (kaikki ja pitkäaikaistyöttömät) sekä toimeentulotukea saaneet kotitaloudet Helsingissä kuukausittain kolmen kuukauden liukuvana keskiarvona 2012/3–2017/5³

¹ Toimeentulotuen saajien lukumäärää ei ole mahdollista saada alkuvuodesta 2017 Kela-siirrosta johtuen.

² Pitkäaikaistyöttömien (vähintään 12 kk yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden) lukumäärä sisältyy samassa kuviossa olevaan työttömien kokonaismäärään.

Lähde: Kelasto-tietokanta, asumisen tuet (Kela), Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston kuukausitilastot ja Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastot.

³ Yleistä asumistukea saavien ruokakuntien lukumäärä 5/2017 asti, työttömien ja pitkäaikaistyöttömien lukumäärä 4/2017 asti ja toimeentulotuen saajien lukumäärä 12/2016 asti.

Lähdeluettelo

- Ahola, Elina (2016).** Asumistuen kohoavat kustannukset – miten yleisen asumistuen vuoden 2015 lakiuudistus vaikutti? Kelan tutkimusblogi 29.8.2016 osoitteessa <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3282> [viitattu 12.12.2016]
- HE 52/2014.** Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain muuttamisesta.
- Kela (2017a).** Kelan internet-sivut: Asumisen tuet. Osoitteessa <http://www.kela.fi/asumistuki> [viitattu 23.5.2017]
- Kela (2017b).** Kelan Tilastokatsaus 15.2.2017. Osoitteessa http://www.kela.fi/ajankohtaista-asumisen-tuet/-/asset_publisher/17X3vuEkReGH/content/yleista-asumistukea-maksettiin-vuonna-2016-yli-miljardi-euroa?_101_INSTANCE_PfH6PFaOU3lD_redirect=%2Fasumistuki [Viitattu 23.5.2017]
- Kela (2016a).** Kelan asumistukitilasto 2015. Sosiaaliturva 2016. Suomen virallinen tilasto. Osoitteessa http://www.kela.fi/documents/10180/1630858/Kelan_asumistukitilasto_2015.pdf/b2981335-9970-4222-94fa-92e32ef29064 [viitattu 3.1.2017]
- Kela (2016b).** Kelan Tilastokatsaus 11.02.2016. Osoitteessa http://www.kela.fi/documents/10180/1630864/Asumistukia_maksettiin_1.7_miljardia_euroa_vuonna_2015.pdf/631a03b6-cdb5-4dcc-a702-bcba49da4727 [viitattu 4.1.2017]
- Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysvirasto, toimeentulotuen kuukausitilastot.
- Tilastotietokanta Kelasto:** Asumisen tuen raportit. [viitattu: 28.5.2017]. http://www.kela.fi/tilastotietokanta-kelasto_sisallysluettelo#Asumisentuet
- Statfin-tietokanta: Perheet.** [viitattu 26.5.2017] http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vrm_perh/?tablelist=true&rxid=67a261ef-1651-44fb-99ce-e378cb742a81
- Statfin-tietokanta: Väestörakenne.** [viitattu 26.5.2017] http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vrm_vaerak/?tablelist=true&rxid=67a261ef-1651-44fb-99ce-e378cb742a81
- Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilastot.** [viitattu 28.5.2017] <http://www2.toimialaonline.fi/>

TILASTOJA 2017:3

- 2017:1 Helsingin väestö vuodenvaihteessa 2016/2017 ja väestönmuutokset vuonna 2016
- 2017:2 Väestön ja väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingin seudulla tammi–maaliskuussa 2017
- 2017:3 Yleinen asumistuki Helsingissä vuonna 2016

TIEDUSTELUT

Hanna Ahlgren-Leinvuo
puh. 09 310 69969

SÄHKÖPOSTI

etunimi.sukunimi@hel.fi

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki,
kaupunginkanslia,
kaupunkitutkimus ja -tilastot

ISSN 2489-4311